

Op 10 februari 2006 is het volgende advies (A06.001) gegeven.

1. Het verzoek van de aanvrager (A):

In een weekend in 2006 wordt er door het hoofdkantoor van A in de Verenigde Staten een wetenschappelijke bijeenkomst georganiseerd in het International Convention Center in een stad (C) in het buitenland. De bijeenkomst heeft tot doel algehele kennisvergroting van de deelnemers ten aanzien van de diagnose en de behandeling van het ziektebeeld x. Aan de bijeenkomst zullen ongeveer 150 deelnemers (medisch specialisten) afkomstig uit circa 10 voornamelijk West-Europese landen, deelnemen. Er zullen 23 medisch specialisten uit Nederland worden uitgenodigd.

Het programma ziet er kort samengevat als volgt uit:

Dag 1

21.55 uur : aankomst vliegveld C

Dag 2

08.30-16.45 uur : wetenschappelijk programma met aansluitend diner

Dag 3

08.30-13.30 uur : wetenschappelijk programma met aansluitend lunchbuffet

17.00 uur : vertrek naar vliegveld C

A heeft een overzicht van de sprekers en de tijdens de bijeenkomst te bespreken onderwerpen overgelegd. Alle sprekers zijn volgens A internationale opinion leaders. De dagvoorzitter heeft zitting in een internationale adviesraad van A en heeft deelgenomen aan door A geïnitieerd WMO-gebonden onderzoek. Daarnaast zullen tijdens de bijeenkomst mevrouw Z en de heer ZZ, beiden verbonden aan A, een presentatie houden. A heeft de Codecommissie een kopie verstrekt van de beeldpresentatie die Z en ZZ zullen geven. Volgens A wordt de objectiviteit van de presentaties gewaarborgd doordat de sprekers voorafgaande aan hun presentatie uitdrukkelijk aangeven welke banden zij hebben met de farmaceutische industrie. Daarnaast zou uit de presentaties kunnen worden opgemaakt dat het objectieve informatie betreft van de uitkomsten van medisch onderzoek dat is verricht met product O, een geneesmiddel van A voor de behandeling van X dat in 2004 in Nederland is geregistreerd. Sprekers zijn bovendien internationale opinion leaders die nimmer hun wetenschappelijke onafhankelijkheid en integriteit ter discussie zullen willen stellen door positieve industriegekleurde presentaties te geven. Overigens zijn alle presentaties getoetst aan de toepasselijke SOP's.

A stelt dat er een onafhankelijke informatiebehoefte bestaat ten aanzien van het onderwerp van de bijeenkomst. Product O is een geheel nieuw medicijn ter behandeling van X. Het is in Nederland recent geïntroduceerd en is momenteel naast product P het tweede medicijn ter behandeling van deze indicatie. Daar product O een totaal ander werkingsmechanisme heeft en product O het enige nieuwe alternatief is naast een lang bestaande medicamenteuze

behandeling is er veel aandacht voor product *O*. *A* krijgt nog steeds zeer veel vraag van beroepsbeoefenaren naar informatie over het geneesmiddel. Er wordt zelfs regelmatig door beroepsbeoefenaren naar het kantoor van *A* gebeld met het verzoek artsenbezoekers langs te sturen met informatie. Tenslotte is er in Nederland zeer recent een nieuwe behandelrichtlijn *X* aangeboden, waardoor *X* weer volop in de belangstelling is.

Door *A* zullen er geen partners van de deelnemers worden uitgenodigd. Er is derhalve geen partnerprogramma. Evenmin is er een sociaal programma buiten de lunch en het diner. De reis- en verblijfkosten bedragen per persoon €965, waarvan *A* €500 voor haar rekening zal nemen. Aan de deelnemers zal derhalve een eigen bijdrage van €465 worden gevraagd.

2. Het oordeel van de Codecommissie:

De Codecommissie zal eerst moeten nagaan in hoeverre er sprake is van een wetenschappelijke bijeenkomst in de zin van artikel B7 van de Uitwerking normen gunstbetoon artikelen 12 en 13, 16 tot en met 22 Gedragscode Geneesmiddelenreclame (“Uitwerking normen gunstbetoon”). Accreditatie van de bijeenkomst is, voor zover de Codecommissie bekend, niet verkregen en niet aangevraagd. De organisatie van de nascholing is voorts niet in handen van een van *A* onafhankelijke organisatie of instantie. Derhalve zal de Codecommissie de bijeenkomst moeten beoordelen op grond van artikel B7 sub c van de Uitwerking normen gunstbetoon.

Wil er sprake zijn van een wetenschappelijke bijeenkomst in voormelde zin, dan dient wat betreft de inhoud van de bijeenkomst de objectiviteit van de presentaties voldoende gewaarborgd te zijn en dient het programma te voorzien in een onafhankelijke informatiebehoefte van beroepsbeoefenaren. Gezien het feit dat het merendeel van de lezingen wordt gegeven door externe deskundigen, een groot deel van de bijeenkomst de indicatie *x* en de behandeling daarvan in het algemeen betreft en product *O* een relatief nieuw medicijn is dat een alternatief biedt voor bestaande medicatie, acht de Codecommissie wel aannemelijk dat de bijeenkomst voorziet in een onafhankelijke informatiebehoefte van beroepsbeoefenaren.

De Codecommissie kan echter niet oordelen dat de objectiviteit van de presentaties voldoende gewaarborgd is als het gaat om de presentaties van mevrouw *Z* en de heer *ZZ* en in wellicht iets mindere mate die van de dagvoorzitter. Dit laatste is voor de Codecommissie niet goed te beoordelen. *Z* en *ZZ* zijn echter beiden verbonden aan *A* en geven een presentatie over een geneesmiddel dat door *A* wordt verhandeld en waarin *A* derhalve een (groot) financieel belang heeft. Het risico dat de presentaties een subjectief en promotioneel karakter dragen acht de Codecommissie in ruime mate aanwezig. De objectiviteit van die presentaties wordt naar het oordeel van de Codecommissie dan ook niet gewaarborgd doordat de betreffende sprekers hun banden met *A* vooraf kenbaar maken, de sprekers internationale opinion leaders zijn en alle presentaties volgens de zogenaamde SOP's zijn goedgekeurd.

Het melden van de band met A heeft geen invloed op de objectiviteit van de presentaties als zodanig. Ook kan er niet zonder meer van uitgegaan worden dat internationale opinion leaders nimmer hun wetenschappelijke onafhankelijkheid en integriteit ter discussie zullen willen stellen door positieve industriegekleurde presentaties te geven. Factoren als bijvoorbeeld financiële afhankelijkheid en ondergeschiktheid kunnen ertoe leiden dat ook internationale opinion leaders afwijken van een dergelijke norm. Evenmin kan er zonder meer vanuit gegaan worden dat de objectiviteit wordt gewaarborgd doordat de presentaties volgens interne richtlijnen -wat de SOP's zijn- zijn goedgekeurd. Nu het interne richtlijnen betreft is ook daarbij het risico van subjectieve beoordeling aanwezig. Overigens rekent de Codecommissie het in het kader van een adviesaanvraag niet tot haar taak te beoordelen of de betreffende presentaties objectief zijn. De Codecommissie beoordeelt slechts of de objectiviteit van de presentaties voldoende gewaarborgd is.

Het vorenstaande daargelaten, zal voor de vraag of de bijeenkomst voldoet aan de in de Uitwerking normen gunstbetoon gestelde criteria moeten worden beoordeeld of de gastvrijheid binnen redelijke perken blijft en ondergeschikt is aan het hoofddoel van de bijeenkomst. Aangezien het een bijeenkomst in het buitenland betreft zal er tevens moeten worden gekeken of er sprake is van een objectieve rechtvaardigingsgrond om deze bijeenkomst in het buitenland te houden. Bij de beoordeling van de vraag of de gastvrijheid ondergeschikt is aan het hoofddoel van de samenkomst moet worden gekeken naar de onderlinge samenhang van alle facetten van de bijeenkomst en de daarbij te verlenen gastvrijheid. Uitgangspunt moet zijn dat de beroepsmatig relevante inhoud van de bijeenkomst de belangrijkste reden moet zijn voor deelname en niet de gastvrijheid. Daarbij speelt met name het evenwicht in tijdsbesteding tussen het wetenschappelijke programma en de overige onderdelen en rol.

Uit de adviesaanvraag volgt dat de totale kosten per deelnemer €965 bedragen. A zal daarvan € 500 per persoon dragen. Deze bijdrage van A blijft binnen de in de Uitwerking normen gunstbetoon gestelde grenzen voor bijdragen in de kosten van gastvrijheid. Wat betreft de ondergeschiktheid van de gastvrijheid aan het hoofddoel van de bijeenkomst kan de Codecommissie vaststellen dat daaraan wordt voldaan. Qua tijdsbesteding wordt relatief weinig tijd aan gastvrijheid besteed en gezien de totale duur van het verblijf is niet aannemelijk dat de gastvrijheid de belangrijkste reden zal vormen om aan de bijeenkomst deel te nemen.

Een objectieve rechtvaardigingsgrond voor het houden van de bijeenkomst in C acht de Codecommissie wel aanwezig, nu het een bijeenkomst betreft die door deelnemers uit meerdere landen zal worden bezocht, de sprekers uit verschillende landen afkomstig zijn en de locatie goed bereikbaar is.

Concluderend is de Codecommissie, uitgaande van de juistheid van de verstrekte informatie, van mening dat de bijeenkomst, behoudens voorzover het gaat om de presentaties van mevrouw Z en de heer ZZ voornoemd, zou voldoen aan de normen van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame omtrent gunstbetoon. Nu de objectiviteit van de hiervoor bedoelde

presentaties onvoldoende is gewaarborgd, kan de Codecommissie echter niet anders dan negatief adviseren.

3. Kosten:

De Codecommissie bepaalt dat de aan deze adviesaanvraag verbonden kosten aan A separaat in rekening zullen worden gebracht.